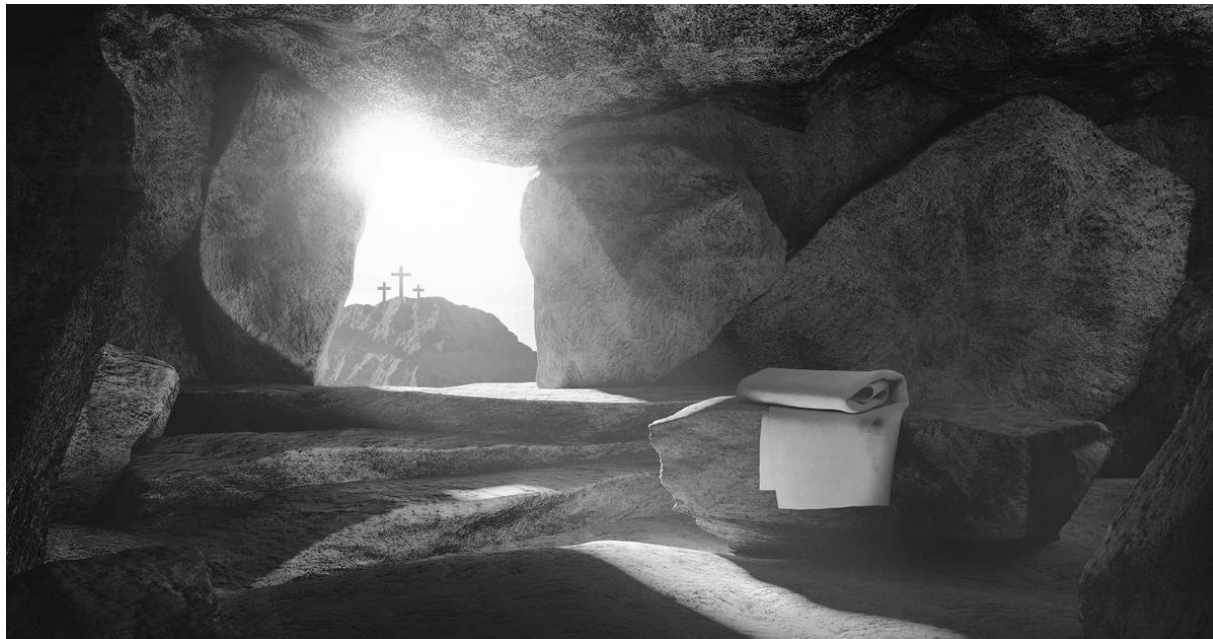

1. Pasen: meer vrees dan vreugde...?

Pasen is een feest dat zindert van blijdschap! Mattheüs schrijft in vers 8 niet voor niets over 'grote blijdschap' bij de vrouwen die weer weggaan van het graf. En ik weet niet hoe jij dat beleeft, maar ik merk dat elk jaar weer, heel sterk: zeven weken lang ben je als het ware met Jezus meegetrokken, naar Jeruzalem, en dan naar Gethsemane, waar Jezus gevangen wordt genomen,

vervolgens het verhoor door Kajafas, en daarna door Pilatus, en dan de weg naar Golgotha, die afschuwelijke kruisiging, en uiteindelijk de stilte van het graf.

En dan... is het Pasen! Een uitbundige explosie van blijdschap, met heerlijke liederen: 'Christus, onze Heer, verrees! Halleluja! Heilige dag na angst en vrees! Halleluja!'

En toch, nu ik weer Mattheüs 28 op me liet inwerken, viel het me op dat in dit hoofdstuk méér gesproken wordt over vrées dan over vréugde. En dat is niet alleen maar vrees bij de bewakers van het graf. Ja, die zijn zéker bang, als er een aardbeving plaatsvindt en er een engel uit de hemel neerdaalt, een engel die eruit ziet als een bliksem, met 'kleding wit als sneeuw'. Er staat in vers 4: 'De bewakers beefden van angst en werden als doden.' Ze zijn daar gestationeerd om een Dode te bewaken. En wat gebeurt er? De Dode komt tot leven! En de levende bewakers worden als doden. God keert alles om! De áárde beeft en de bewákers beven. Eén en al angst en vrees.

Bij die bewakers kun je dat begrijpen, die vrees, maar ook bij de vrouwen gaat het meer over vrees dan over vreugde. Kijk maar mee. Vers 5: 'Maar de engel antwoordde en zei tegen de vrouwen: Ú hoeft niet bevreesd te zijn, want ik weet dat u Jezus zoekt, Die gekruisigd was.' Blijkbaar stonden ook die vrouwen daar te trillen als een rietje. En wie zou dat niet doen, als je een engel ziet, bij een graf dat open is, waar je pas geleden iemand in hebt begraven?

Als de engel zijn boodschap heeft doorgegeven, gaan de vrouwen haastig op weg. Vers 8: 'En zij gingen haastig van het graf weg, met vrees en grote blijdschap, en zij snelden weg om het Zijn discipelen te berichten.' Inderdaad: 'grote blijdschap', maar tegelijk ook vrees, ze zijn diep onder de indruk, wat er gebeurt boezemt hen ook angst in. Dit is zo overweldigend...!

En dan, opeens, ontmoeten ze Jezus Zelf. En wat zegt Jezus in vers 10? 'Wees niet bevreesd; ga heen, bericht Mijn broeders dat zij naar Galilea moeten gaan, en daar zullen zij Mij zien.' Ook Jezus ziet hoe bang ze zijn. Ook Hij zegt het, net als die engel: 'Wees niet bevreesd.'

2. Overweldigende ervaringen...

Wat er gebeurt op die Paasmorgen gaat al onze menselijke begrippen te boven. Stel het je maar eens voor, dat je aanwezig bent geweest bij het sterven van iemand van wie je heel veel hebt

gehouden. Je hebt, samen met anderen, het lichaam begraven. En dan, een paar dagen later, staat de dode opeens weer voor je, levend! En hij gaat met je in gesprek! Dan háp je naar adem. Zeker als er dan ook nog een engel is, die eruit ziet als een bliksem...

De ervaringen van die Paasochtend zijn zo overweldigend geweest, dat het niet verbazingwekkend is dat we vier behoorlijk verschillende verslagen hebben van wat er gebeurd is, die ochtend. Mattheüs, Markus, Lukas, Johannes, de vier evangelisten, ze vertellen ieder weer andere dingen. Maar het gaat wel duidelijk over dezelfde gebeurtenissen. Als je probeert om te reconstrueren wat er die ochtend gebeurd is, dan kom je ongeveer op het volgende uit. Alle vier de evangelisten zijn

het erover eens: Maria van Magdala gaat die ochtend vroeg naar het graf, samen met andere vrouwen.

En dan, bij het graf, krijgen ze de schrik van hun leven: het graf is open, en er zijn engelen.

Eén van die engelen vertelt dat Jezus is opgestaan. Maar dat bericht lijkt nauwelijks door te dringen. Er is dat felle licht van die engelen, de boodschap is té onvoorstelbaar voor woorden, en ongetwijfeld hebben die vrouwen een waas van tranen voor hun ogen gehad.

Ze rennen naar de discipelen, volgens Mattheüs 'met vrees en grote blijdschap'. Markus zegt: ze waren aangegrepen door 'beving en ontsteltenis'. En Johannes beschrijft dat in ieder geval Maria Magdalena helemaal nog niet kan bevatten wat er is gebeurd. Zij gaat naar Petrus en Johannes en kan alleen maar uitbrengen: 'Ze hebben de Heer uit het graf weggehaald, en we weten niet waar ze Hem neergelegd hebben.'

Petrus en Johannes rennen dan naar het graf, ze gaan naar binnen en zien dat het graf leeg is. Daar leggen alleen de linnen windsels. En ze beseffen: 'Inderdaad, Jezus is opgestaan!' Intussen gaan Maria Magdalena en de andere Maria ook de andere discipelen langs en komen dan weer terug bij het graf. Maria Magdalena is nog steeds verstrikt in een cocon van onbegrip en intens verdriet. Ze kijkt in het graf en ziet twee engelen, maar ook die engelen kunnen niet tot haar doordringen. Door haar tranen heen ziet ze een Man. Ze denkt dat het de tuinman is en vraagt Hem waar het lichaam van Jezus is. Maar het is Jezus Zelf. Hij noemt haar naam: 'Maria!'

En op dat moment dringt het eindelijk tot haar door: Hij is het écht. Hij is opgestaan! Ze valt op de grond en pakt Zijn voeten vast. Dat doet ook de andere Maria die blijkbaar nog steeds bij haar is, maar die door Johannes niet wordt genoemd. Mattheüs noemt haar wel. Samen aanbidden ze Jezus.

En Jezus zegt: 'Blijf Mij niet krampachtig vasthouden, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader (Johannes 20: 17). Bericht Mijn broeders dat ze naar Galilea gaan, daar zullen ze Mij zien' (Mattheüs 28: 10).

Het is dus beslist niet meteen 'grote blijdschap' op die Paasmorgen. Er is aan alle kanten verwarring, verdriet, angst, onzekerheid. En af en toe is er opeens een felle zonnestraal van blijdschap. Maar die hele kring om Jezus heen slingert heen en weer tussen vrees en vreugde.

3. Pasen heb je nooit in je broekzak

En het is niet voor niets dat de Bijbel ons dat zó tekent. want het Paasevangelie is veel groter dan wij denken, veel onbegrijpelijker. We hebben de opstanding van Jezus bepaald niet in onze broekzak.

Daar moeten we even goed bij stilstaan. Met name in de 19e eeuw kwam de vrijzinnigheid op in de kerk. Steeds meer predikanten zeiden: 'Al die wonderen in de Bijbel, die zijn natuurlijk niet echt gebeurd. Het zijn mooie verhalen, met een boodschap, maar je moet ze niet zien als historie.' Veel predikanten wilden hun gemeenten nu eindelijk eens uit de droom helpen. Maar ja, ze waren wel wat beducht voor de reacties. Dus soms maakten ze afspraken. Bijvoorbeeld de drie predikanten van Geervliet, Heenvliet en Abbenbroek. Zij spraken met elkaar af dat ze op Pasen 1866 allemaal in hun Paasprek zouden zeggen dat Jezus natuurlijk niet echt lichamenlijk was opgestaan.

Tegen die vrijzinnige gedachte is veel verzet gekomen, en terecht. In het Nieuwe Testament zelf vinden we al dat verzet. Paulus schrijft in 1 Korinthe 15: 'Als Christus niet is opgestaan, dan is uw geloof zonder inhoud.' Natuurlijk, dat verzet is heel terecht. Jezus is wérkelijk opgestaan, met lichaam en al, het graf was leeg.

En toch... in dat verzet tegen de vrijzinnigheid kun je doorschieten. Dan kun je zómaar gaan denken dat je het allemaal wel weet, en dat je het allemaal met je verstand begrijpt. Dan lees je over die vrouwen die naar het graf gingen, en je leest over de discipelen, en je denkt: 'Sponge, wat waren ze hardleers. Waarom gelóófdén ze niet meteen?' Maar het Paasevangelie heb je nooit in je broekzak. Het gaat ons verstand véér te boven. Je krijgt er geen grip op: de dood die is overwonnen. Jezus die nooit meer sterft, en die belooft: 'Geloof in Mij, dan zul jij met Mij leven, voor altijd.' Pasen is één en al hoop, véél meer hoop dan wij aankunnen. Véél meer hoop dan past binnen ons voorstellingsvermogen.

Want die vrees, die is er toch ook nog, in ons leven? Pasen kan je vervullen met intense blijdschap, maar we leven ook nog steeds in een wereld vol verdriet, vol pijn, vol nood en dood.

Gisteren las ik een interview met Oekraïense vluchtelingen die verblijven in Hendrik-Ido-Ambacht. Als baptisten vierten zij, net als wij, vandaag het Paasfeest. Hoe beleven zij het feest onder de huidige omstandigheden?

Anna Sjevtsjoek, 55 jaar oud, zegt daarover: 'Pasen betekent voor mij bevrijding. Voor het volk Israël was het de bevrijding uit de slavernij, bevrijding van het zware leven, de tocht naar het beloofde land. Christus is voor mij de bevrijder. Hij heeft mijn zonden vergeven. Pasen is de doortocht naar het eeuwige leven, zonder zonde.' En dan vertaalt ze dat door naar de oorlog: 'We mogen hopen en geloven in de overwinning, dat we kunnen leven in een bevrijd, vrij land. Hoe moeilijk de oorlog ook is, er is overwinning in de hemel, daar heeft het kwaad geen macht. Dat biedt ons troost.' Haar dochter Nastja, 31 jaar, zegt: 'Jezus is de enige dode die levend is geworden. De oorlog is vreselijk, maar daaruit kunnen we hoop putten.'

4. 'Er is hoop die groter dan de dood is'

En dat is waar het met Pasen om draait: hoop! Pasen is een boodschap van leven temidden van de dood, van licht temidden van de duisternis, van kracht temidden van alle onmacht. Jezus leeft! We hebben niet een dode Heer, maar we dienen een levende Heer! En als Hij de dood heeft overwonnen, dan is er altijd toekomst, linksom of rechtsom, hoe dan ook. Hoop, óók voor mensen in Oekraïne, óók voor mensen in Rusland. Overal. Jezus zegt tegen de vrouwen: 'Wees niet bevreesd.' Je hóéft niet bang te zijn, ook al grijpen de omstandigheden je naar de keel. Ook al weten wij nu niet hoe het verder gaat met de wereld. Gaat deze oorlog escaleren? Worden wij erin meegezogen? Wie zal het zeggen? We leven in een onzekere wereld, en alle scenario's zijn mogelijk. Maar één ding is zeker: in élk scenario is er een levende Heer! En Hij heeft geen bijrol, ergens in de marge, nee, Hij heeft álle macht in hemel en op aarde! We hebben het gelezen, Hij zegt het Zelf in vers 18: 'Mij is gegeven álle macht in hemel en op aarde. Ga op weg, maak alle volken tot Mijn discipelen, en blijf het onthouden, (vers 20): Ik ben met u, álle dagen, tot aan de voleinding van de wereld.'

Hoe wérkt dat dan? Wat merk je er dan in de praktijk van, dat Hij de levende Heer is? Wat kun je verwachten? Ik kan het je niet vertellen! Het is altijd weer anders. Jezus laat zien dat Hij er is, dat Hij de Levende is, maar altijd weer op een andere manier dan je denkt. Ga maar op weg met Hem, en blijf Hem volgen, je leven lang. Je zúlt het zien: Hij is erbij.

Pasen vierten tussen vrees en vreugde... Ik kreeg bij de post het blaadje *Trefpunt*. dat is het contactblad van IFES-Nederland, een koepel van christelijke studentenverenigingen. Ik heb zelf tien jaar voor IFES-Nederland gewerkt, dus je begrijpt: ik lees dat met interesse.

En ik werd geraakt door een stukje dat geschreven is door Charlotte Graafland, Masterstudent Applied Ethics (Toegepaste Ethiek) in Utrecht en ook trainee bij IFES.

Ik lees het voor. Het begint met een citaat uit het lied 'Mijn schuilplaats is God' van Mozaïek. Dat citaat gaat zo:

*Er is hoop die groter dan de dood is.
Er is leven sterker dan het sterven.
Er is licht dat niemand ooit kan doven.
Er is liefde die nooit teleur zal stellen.*

En dan schrijft Charlotte Graafland: 'Het is bijzonder hoe een oude boodschap een hernieuwde kracht kan krijgen in je persoonlijk leven. Het is bijna Pasen, een christelijke feestdag die ik al mijn hele leven vier. Opgroeïend in een christelijk gezin kreeg ik van jongs af aan het beeld van die man aan een kruis mee, die het fundament vormt van het christelijk geloof. Jezus Christus, Zoon van God, Verlosser. De vleesgeworden God op aarde, die de zonde teniet deed aan het kruis en de macht van de dood brak door op te staan. Elk jaar hetzelfde bekende liedje.

En toch, hoewel ik dit verhaal mijn leven lang al hoor, dringt de boodschap van Pasen dit jaar dieper tot mij door. Waarschijnlijk omdat de dood dit jaar voor mij akelig dichtbij kwam: in oktober kreeg ik op 22-jarige leeftijd de diagnose kanker. Opeens beseft ik hoe kwetsbaar ons leven is, hoe klein de afstand tussen het bruisende leven en de plotselinge dood. In één klap kan ons een hoopvolle toekomst ontnomen worden.

Althans, de toekomst op aarde, want door Pasen is er hoop die groter dan de dood is. Leven, sterker dan het sterven. Licht dat niemand ooit kan doven. Liefde die niet teleur zal stellen. Jezus' dood en opstanding geven ons een perspectief dat verder kijkt dan ons gebroken leven hier, en een onverwoestbare hoop en liefde in het vooruitzicht stelt. Door Pasen zal de dood nooit meer het laatste woord hebben over ons leven. Jezus heeft het laatste woord. En Hij zegt: 'Iedereen die in Mij gelooft, zal leven, ook als hij sterft' (Johannes 11: 25).'

Dit artikel raakt me. Want het eindigt niet met een happy end, er is geen verlossend bericht dat de ziekte is overwonnen. Nee, daar schrijft Charlotte niets over. De opstanding van Jezus is een bericht van hoop midden in de ellende. Hoe het verder gaat? Dat weet niemand. Hoe het verder gaat in de wereld? Dat weet ook niemand. Maar één ding is zeker: Jezus leeft! Hij is bij je, álle dagen, tot aan de voleinding van de wereld.

5. Als dát geen bron is van blijdschap!

Pasen krijgen wij niet klein, en dat is maar goed ook. De vrouwen rennen weg met een mix van 'vrees én grote blijdschap'. De opstanding van Jezus geeft meer vraagtekens dan uitroepetekens. Maar het éne uitroepeteken dát er is, dat is dan ook gigantisch! 'De Heer is wérkelijk opgestaan! Hij leeft! De dood is overwonnen.' En dat is écht goed nieuws, écht een nieuw begin. In de wereldgeschiedenis is daadwerkelijk een bladzijde omgeslagen. Voortaan regeert niet meer de dood. Voortaan regeert de Levensvorst.

Als dát nou geen bron van blijdschap is... grote blijdschap! Zélf als de vragen je aanvliegen. Zelfs als de toekomst onzeker is. Zelfs als je gaat door een dal van schaduw van de dood. Pasen: je hoeft het niet te begrijpen, als je het maar gelooft. Jezus is de Levende. Vertrouw op Hem! Zet je al je kaarten op deze hemelse Koning. Geloof het Evangelie, dwars tegen álle vrees in. En geef je over aan de vreugde! Amen.